

forsaa vidt Udtørringen eller Sænkningen af Bando-standen er sket ved Hjælp af Gravning. Disse Udgifter ville sagtens ikke blive saa store, vil jeg indrømme, men i Principet stiller Sagen sig ikke forskjelligt. Men maa man nu indrømme Beret- tigheds af denne Indvending, vil den efter min Formening ikke føre til videre, end at man maatte fastsætte den Bestemmelse, at man ikke mod den enkelte Lovseiers Villie kan tvinge ham til at tage Del i fremtidige positive Udgifter, som Bedligholdelsen maatte medføre, men det vil ikke kunne føre til, at man gjør det afhængigt af den enkelte Lovseiers Forgodtbefindende, om Foranstaltningen overhovedet maa ske, selv om de, der ønske den, vilde bære Udgifterne. Som Reglen er givet, kan en enkelt Lovseier modsætte sig; den enkelte af maaste 100 Lovseiere kan modsætte sig, at de 99 paa deres egen Betøfning foretage den Foranstaltning, hvorom der er Spørgsmaal. Selv naar de 99 sige til ham: Vi forlange ikke en Skillings Tilskud fra din Side, hverken nu eller til den fremtidige Bedligholdelse, skal han dog kunne sige: Jeg sætter mig ikke besto mindre imod, at I udtørre Søen, thi jeg vil have min Hundrede- part af Blandet i Søen, og det maa, som Uend- ringsforslaget er affattet, respekteres. Dette turde være vel stikket til at fremkalde Misbrug fra enkelte Spekulanters Side, og uagtet jeg erkjender, at der er Opfordring for det ærede Udvalg til at stærke Bestemmelsen i § 51, som den foreligger fra 2den Behandling, forekommer det mig paa den anden Side, at man nu gaar til en Yderlighed i anden Retning, som ikke fortjener Billigelse.

Leth: Det er angaaende Uendningsforslaget under Nr. 6, at jeg ønsker at sige et Par Ord. Derfor jeg ikke havde hørt det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (E. Nielsen), kunde jeg have været tilbøjelig til at lægge en noget anden Betydning i Ordene i den første Del af dette Uendningsforslag, nemlig at forstaa det saaledes, at de vedkommende Parter vel ikke maatte møde ved Sagsførere, men at det ikke var dem forment, naar de personlig gave Møde, at have en Sagsfører med. Det stiller sig idetmindste efter min personlige Erfaring visnok ikke saa sjældent saaledes, at en Mand, hvem der bliver tilbudt et Forlig, frygter ikke selv at kunne overse Betydningen af dette Forlig til alle Sider og i saa Henseende ønsker at sikkre sig retskyndig Bistand, og jeg tror ogsaa, at dette kan være meget naturligt og i det Hele anbefalelsesværdigt. Det ærede Medlem tog af Uendningsforslagets sidste Del, Forbudet imod, at Sagsførerne møde til Forligsprøve eller overvære den, Anledning til at komme tilbage til det Lovforslag, som gjentagne Gange har foreligget her i Salen om Ordningen af Forligsvæsenet i det Hele, og det ærede Medlem nævnte da, at, skjøndt der havde været sig en Opposition, som han tilkjendte en vis Kraft, imod

den Mening, som det ærede Medlem syntes at hylde i den Retning, var denne Opposition dog bleven slaaet tilbage begge Gange, da dette Lovforslag forelaa her i Tinget. Dette Referat tror jeg ikke, er fuldstændig korrekt. Min Samkommelse kan ikke svigte mig deri, at den sidste Gang, dette Lovforslag om Forligsvæsenets Ordning i det Hele var fremme, naaede Sagen ikke til 2den Behandling. Der blev nedsat et Udvalg, hvoraf det ærede Medlem saavel som jeg og flere Andre vare Medlemmer, men dette Udvalg blev enigt om at henlægge Sagen uden at afgive Betænkning, og denne Enighed blev truffen i Overensstemmelse med den høitærede Justitsminister, ligesom en Notits derom blev tilført Udvalgsprotokollen. Sagen kom altsaa ikke til 2den Behandling, saa at der ikke blev Tale om en Afstemning paa dette Punkt, saaledes som det ærede Medlem ansøgte. Jeg skal ikke deraf, at det ærede Medlem indbragte dette, tage Anledning til at komme tilbage til Sagen i dens Helhed. Jeg vil kun sige, at det kan undertiden virkelig være vanskeligt for den enkelte Mand i sin Betragtning af deklige Spørgsmaal at forene Theori og Praxis. Jeg kjender dem, hvis Stemning i Almindelighed er den, at Sagsførere ikke bør have Tilladelse til at give Møde for Parterne ved Forligsprøve, men som, naar Sagen kommer til at gjælde for dem selv, dog ikke synes, at de kunne eller bør undvære den juridiske Støtte, som en Sagsførers Møde kan give, og for deres eget Vedkommende gjøre en Undtagelse fra den Regel, de ellers i Almindelighed hylde. Jeg kjender Exempler derpaa. Det ærede Medlem vil sikkert ikke modsig mig i, at noget Saadant kan finde Sted. For mit Vedkommende kjender jeg ogsaa med Hensyn til Forligsmæglingen det Samme, som med Hensyn til den første Del af det Uendningsforslag, jeg nævnte, nemlig Forslaget under Nr. 6, at det undertiden kan være vanskeligt for en Part at overse Rættevidden og Betydningen af det Forlig, der bydes ham, saaledes at han ikke rigtig veed om han bør gaa ind paa det, medmindre han har sikret sig juridisk Bistand i saa Henseende, og jeg tror ogsaa at kunne sige, at det Forbud, der for Tiden gaaft vist med visse Undtagelser bestaar, mange Gange fører til uheldige Følger i den Retning. Naar en Mand først har henvendt sig til en Sagsfører, til hvem han har Tillid, indgaar han ikke lettelig noget andet Forlig end det, denne har tilraadet ham, og saa bliver det dog i Grunden det Samme, saa var det dog bedre, om Sagsføreren var tilstede og kunde tilraade ham at gaa ind paa saadanne Modifikation, som han ellers vilde have tilbage for, men som dog maaste i og for sig kunde være anbefalelsesværdige. Det er min Mening om Forslaget under Nr. 6, og jeg vil altsaa, efter hvad jeg har udviklet, ikke kunne stemme derfor.